

Nr 1114

Av herr Nilsson, Nils, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75, med förslag om den fortsatta regionalpolitiska stödverksamheten, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1307 i Andra kammaren)

1968 års lokaliseringsutredning har i sitt delbetänkande Lokaliserings- och regionalpolitik föreslagit en starkare koncentration av stödinsatserna i skogslänen. Enligt utredningens mening bör ett ökat lokaliseringsstöd ge möjlighet till en förbättring av sysselsättningsläget och därmed en minskad utflyttning. Starka samhällsekonomiska och sociala skäl talar för en differentiering till förmån för vissa delar av Norrlands inland och Norrbottens kustland. Utredningen föreslår att 15 orter belägna i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrlands och Jämtlands län utses till prioriteringsorter, till vilka speciellt lokaliseringsstöd bör utgå.

En sådan satsning skulle vara mycket värdefull och skulle, som utredningen anför, om den lyckades medföra stora samhällsekonomiska vinster och lösa många problem för invånarna i områdena. För vissa områden i Kopparbergs och Värmlands län gäller enahanda förhållanden som för Norrland.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 75 anför departementschefen: »I avvaktan på att länsprogram 1970 läggs fram är jag inte beredd att nu förordna att vissa prioriteringsorter anges i det syfte som utredningen har föreslagit.»

Efter vad som framgår av propositionen är denna del av länsplaneringen inriktad på att kunna redovisas i slutligt skick under år 1971 och ställningstagande till programmen kunna ske år 1972. Därmed skulle ytterligare två år förflyta innan ett ställningstagande kunde ske.

För de glesbygdsområden som är i behov av snar hjälp innebär dock varje uppskjutande att värdefull tid går förlorad. Departementschefen anför i samband med sitt ställningstagande att det redan med nuvarande bestämmelser om lokaliseringsstöd finns möjlighet att i särskilda fall ge högre stöd än i normalfallet och att denna möjlighet liksom hittills bör utnyttjas till inlandets förmån. Förhållandena blir alltså desamma som nu och inte den förstärkning som utredningen föreslagit.

Vid remissbehandlingen har länsstyrelserna i Kopparbergs, Värmlands och Gävleborgs län hävdats att hela länen bör ingå i stödområdet. I detta avseende anför departementschefen bl. a. att stödområdet inte bör utsträckas så att det omedelbart gränsar till de expansiva områdena i mellersta Sverige

samt att varje ökning av stödområdet minskar möjligheterna att styra industriell verksamhet till de mest utsatta områdena.

I Kopparbergs län har utvecklingen under senare tid varit synnerligen negativ, vilket även vitsordas av departementschefen. Av kommunblocken är det endast Falun och Borlänge som ökat sitt befolkningstal.

Avesta, Ludvika och Hedemora kommunblock som ligger närmast den expansiva Mälardalsregionen har haft kännbara befolkningsminskningar lika väl som andra delar av länet. Starka skäl talar för att Avesta-, Ludvika- och Hedemora-områdena tillföres stödområdet. Då Falun och Borlänge, som är de enda av länets kommunblock som ökat sin folkmängd, av departementschefen föreslås få en kraftig prioritering uppstår farhågor att detta kan komma att ske på den övriga länsdelens bekostnad.

En sådan utveckling skulle enligt min uppfattning inte vara gagnande vare sig för länet som helhet eller för centralregionen, då denna på sikt inte kan utvecklas som ett ensamt område utan ett livskraftigt omland. En för olika behov tillräcklig folkmängd i ett läns övriga områden — tätorter såväl som glesbygd — är nödvändig även för att kunna tillvarata befintliga naturtillgångar från beredskaps- och försvarssynpunkt samt även från naturvårds- och allmän miljösynpunkt. Norrlands inland och skogslänens glesbygd i allmänhet är i behov av allt det stöd som är möjligt. Den prioritering som avses för vissa stadsregioner inom stödområdet bör därför inte ske på bekostnad av länens övriga delar utan på sätt som begränsar den alltför starka tillväxten av storstadsområdena.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 75 måtte uttala att den prioritering av länens centralregioner som föreslås i propositionen inte får ske på ett sådant sätt att övriga delar av länen åsidosättes.

Stockholm den 14 april 1970

Nils Nilsson (cp)
